

Ur *Internationalen* 3/11 2022

Per Leander

”Vi måste bilda en internationell front mot krig”

Den ryske socialisten och fredsaktivisten Aleksej Sachnin är på flykt från sitt hemland för andra gången i sitt liv. Nu hoppas han kunna vara med och bygga en internationell freds-rörelse mot kriget i Ukraina. Internationalen har talat med honom.

Det var 2013 som den ryske socialisten Aleksej Sachnin kom till Sverige som politisk flykting efter att den stora proteströrelsen mot Putin, i vilken han själv haft en ledande roll, krossats brutalt och flera av hans kamrater gripits och dömts till långa fängelsestraff. 2019 återvände han till sitt hemland då situationen förbättrats något, men sedan det ryska anfallskriget mot Ukraina den 24 februari i år, har läget för oppositionella i Ryssland försämrats kraftigt igen.

Aleksej Sachnin skrev redan samma dag som kriget bröt ut ett fredsmanifest som översattes till flera språk och publicerades bland annat här i *Internationalen*.¹ Han har även skrivit kritiska artiklar om kriget för *Aftonbladet* kultur, norska *Klassekampen* och amerikanska *Jacobin*², trots risken att fängslas.

– Varje dag sedan i våras har jag väntat på att det ska knacka på dörren och att polisen ska komma och hämta mig. Det är oklart varför vi inte är fler som sitter i fängelse, men troligtvis beror det på att kriget ledde till totalt kaos överallt i det ryska samhället, även för polisen. De hade inte förberett den repressiva apparaten, säger han.

För även om alla som demonstrerar mot kriget eller kritiserar Putin riskerar att fängslas, så har repressionen varit väldigt osystematisk och godtycklig, i alla fall i början.

– Det har blivit en ren diktatur i Ryssland sedan kriget började, men samtidigt är beslutsfattarprocessen som vanligt väldigt trög och tung. Troligen fanns det ingen som tog beslut om vilka som skulle gripas och polisen visste inte vad de skulle prioritera, vem de ska jaga. Det fanns inga fungerande rutiner. Dessutom har de brist på personal, då även många poliser har skickats som soldater i kriget, säger Aleksej Sachnin och fortsätter:

– Repressionen är så klart fruktansvärd ändå. Ibland torterar de folk, och folk kan få enorma straff, upp till 20 års fängelse, men det är ganska mycket slumpen som avgör vem som drabbas. Unga tjejer, gamla gubbar, vänster, höger, vem som helst riskerar att gripas, och man vet inte vem det blir nästa gång, så därför är rädslan stor. Det allra farligaste är att delta i demonstrationer på gatorna. Sedan september tar de människor som försöker demonstrera mot kriget och skickar dem direkt till fronten. Good bye! Men missnöjet bubblar, det bubblar så jävla mycket. Alla opinionssiffror som säger att ryssarna stödjer kriget är bull shit. Det finns de som stödjer kriget så klart, men de är i minoritet och till och med de tror inte på regimens lögn. De som verkligen stödjer kriget är nog bara fem procent, de mest fanatiska chauvinisterna. Och de fattiga är mer mot kriget än de rika. Men medan medelklassen försöker lämna landet, blir de fattiga kvar.

När Putin i september beslutade att genomföra en massmobilisering för att skicka ytterligare hundratusentals unga män till fronten, bestämde sig Aleksej Sachnin för att det var dags att lämna landet tillsammans med några andra kamrater. Men eftersom EU har stängt gränserna för ryska flyktingar tog han sig likt tusentals andra ryska vapenvägrare till den forna sovjetrepubliken Kazakstan, dit ryssar kan resa visumfritt.

– När vi kom till gräsen var det en enorm kö med både bilar och människor till fot. Det var en liten gränsövergång där det vanligtvis passerar kanske tio personer om dagen. Men när vi kom

¹ Se uttalandet från Ryska Vänsterfronten i samlingen [Ukraina 28 februari 2022 - ryska attacken fortsätter](#). Se

² Se [På Moskvas gator är ryssar chockade av Putins krig](#). (mars 2022)

dit var det ungefär 6000 människor som ville komma över. Folk fick vänta två tre dagar på stäppen och sova ute på nätterna. Det var kallt, minusgrader, säger Aleksej Sachnin.

– Det var tre typer av människor som försökte korsa gränsen. Medelklassungdomar från storstäderna som ville undvika mobiliseringen. Folk som flydde av politiska skäl, huvudsakligen vänstermänniskor. Och etniska minoriteter. De etniska minoriteterna i Ryssland är de främsta offren i den här mobiliseringen.

Planen var redan från början att fortsätta till Frankrike, men Aleksej Sachnin och hans kamrater fick vänta i Kazakstan i över en månad på att deras visum skulle bli klart. Flera länder i Europa har gjort det oerhört svårt för ryska medborgare att få inresetillstånd till EU, men eftersom Aleksej Sachnin sedan tidigare hade goda kontakter med den franske vänsterledaren och parlamentsledamoten Jean-Luc Mélenchon lyckades han få hjälp av denne.

Aleksej Sachnin och Jean-Luc Mélenchon.

– Vi fick en personlig inbjudan av Mélenchon och till sist var det president Macron själv som ordnade så att vår visumansökan blev godkänd. När vi kom till flygplatsen i Paris så blev vi mötta av polisen direkt när vi klev av planet och jag trodde att det skulle bli problem. Men det var för att Mélenchon själv var på plats för att välkomna oss som polisen kom för att eskortera oss från flygplatsen, säger Aleksej Sachnin och fortsätter:

– Vi åkte direkt till parlamentet och hade en presskonferens med fransk TV. Så det var roligt. Men samtidigt blev det känt i Ryssland att jag var i Frankrike och nu beskylls jag av Kreml-

trogen media för att vara en fransk agent. Så det blir svårt att återvända till Ryssland igen för mig innan den här jävla regimen har fallit.

Tror du att kriget kommer att leda till att Putin faller?

– Vad som helst kan hända. Folk är fruktansvärt rädda och hatar den här mobiliseringen. Det kan bli som 1917 med en folkslig revolution, vilket jag hoppas. Men det kan också bli en fascistisk kupp i Kreml, vilket är det mest troliga tyvärr. Krigspartiet kan ta makten. Putin har gjort sig beroende av dem, och varje dag ger han dem ytterligare något. Massmobiliseringen var ett steg till deras sida. Först ville Putin inte ha någon mobilisering, för det skulle påverka samhället extremt mycket och leda till enormt missnöje. Men han var tvungen att göra det. Krigspartiet är de mest organiserade, de enda som är organiserade nu. Det är bara dem vi hör, alla andra falanger inom regimen har tystnat, säger Aleksej Sachnin.

– Det finns även ett ”fredsparti” inom eliten som är extremt missnöjda med den här situationen och konflikten med väst. Men de har ingen makt, och nu har regimen blivit en militär-diktatur. För liberalerna, som Putin traditionellt har omgett sig med, är det en katastrof-situation. Deras sociala bas har emigrerat. Medelklassen har försvunnit, alla som kan lämnar landet. Men å andra sidan har det börjat bubbla inom arbetarklassen. Det finns ett enormt missnöje med regimen. Speciellt i september efter att de började mobiliseringen. På landet är det extremt missnöje, men till och med i Moskva, där mobiliseringen märks av minst, finns det nästan inga män under 60 år ute på gatorna längre. Antingen har de skickats till fronten, eller så gömmer de sig.

Stämmer det att kriget går dåligt för Ryssland, så som det framställs i väst?

– Ja, det har gått ganska dåligt, men det betyder inte att Ryssland kommer förlora. I september var det en stor förlust för Ryssland när man tvingades dra sig tillbaka från Charkiv-regionen, det erkändes till och med i statliga medier. Det gick dåligt vid fronten därför att militären inte hade tillräckligt med folk. Det fanns inte tillräckligt många ryska soldater att hålla alla territorier man ockuperade, utan fronten hade hål överallt. Ukrainska trupper kunde gå runt de ryska baserna och anfälla bakifrån, säger Aleksej Sachnin och fortsätter:

– Idioterna i Kreml trodde att kriget skulle gå snabbt. Deras propaganda sa att Ukraina skulle kapitulera direkt. Putinkretsen planerade det här kriget i hemlighet och de hade inte förberett militären och statsapparaten. Därför såg vi alla förluster. De förberedde inte industrin, därför fick de brist på vapen.

Men nu har de förstått att det blir ett långt krig och nu har de bytt taktik. Sedan några veckor tillbaka har Ryssland börjat attackera Ukrainas infrastruktur och slagit ut nästan all el i landet. De har mobiliserat tillräckligt med soldater för att kunna hålla de områden man ockuperar, och den ryska industrin har också mobiliserats för att producera fler vapen. Kriget kommer att fortsätta och bli ett obegränsat blodbad.

Att Rysslands ekonomi skulle kollapsa inom en snar framtid till följd av kriget och sanktionerna tror han inte heller på.

– Många frågar sig, vem tjänar egentligen på kriget, och svaret är tyvärr ganska självklart. Det finns alltid en rad personer och företag som gör enorm vinst på krig. Oligarkerna som är Putins viktigaste vänner har belönats med enorma rike domar. Även om vissa oligarker har förlorat mycket på sanktionerna och att handelsrelationerna med väst har brutits, så är det andra som har tjänat på det. När de västerländska företagen lämnade Ryssland så kunde de helt gratis ta över deras fabriker och andra egendomar. McDonalds och IKEA ägs nu av ryska oligarker. Så klart de är glada. Kriget gjorde processen av monopolisering enormt snabb, säger Aleksej Sachnin.

– På våren var det enorm inflation i Ryssland, men sedan dess har läget stabiliserats. Den

ryska ekonomin går troligtvis bättre än ekonomin i Europa just nu. Däremot kommer den sociala oron att växa. Folk blir trötta, ingen förstår riktigt orsaken till det här kriget. Den psykiska pressen på folk är extrem, värre än något jag sett tidigare. Nu handlar det ju om livet.

Trots allt mörker menar han ändå att det finns hopp.

– Även om det här kriget riskerar att eskalera till tredje världskriget mellan Ryssland och Nato, och därmed innebär ett hot mot hela mänskligheten, så finns det också en liten chans att vända den här utvecklingen. Det finns en chans för vänstern att samla sig nu. Nyliberalismens epok är slut. Om det är någonting som står klart nu så är det att deras värld har kollapsat. Vi har sagt det förut, men det är helt uppenbart nu. I Ryssland ser man det överallt. I väst är det inte lika tydligt, men det kommer att bli det, säger Aleksej Sachnin.

– Det är en oerhört svår situation, men vi måste försöka att kämpa vidare och bilda en internationell front mot krig. Vi har redan med oss Jean-Luc Mélenchon här i Frankrike. Det är en bra början.

Lästips – ryska socialister om kriget

Ilja Budraitskis: [Vi befinner oss i ett sämre läge än under kalla kriget](#) (februari 2022), [Mot Putins krig i Ukraina](#) (maj 2022), [Artikel och intervju](#) (juni 2022)

Ilja Jasjin, fängslad rysk oppositionell: [”Första tecknen på missnöje bland befolkningen redan märkbara”](#) (augusti 2022)

Boris Kagarlitskij: [Evigt krig: från Putin till Peter och tillbaka](#) (juli 2022), [Putins krig går sämre än det verkar](#) (augusti 2022), [”Folk kommer inte att kämpa för den här regimen”](#) (augusti 2022)

Ilja Matvejev: [Putins krig mot Ukraina handlar inte om säkerhet utan imperialistiska intressen](#) (augusti 2022), [Rysslands krig mot Ukraina: Imperialistisk ideologi eller klassintressen?](#) debatt med Volodymyr Isjtjenko (augusti 2022)

Andrew Roth och Pjotr Saker: [Rysk soldat som deltagit i invasionen av Ukraina: Jag ser inget som rättfärdigar detta krig](#) (augusti 2022)

[Det enda sättet för ryssarna att få slut på kriget är att övertyga soldaterna att sluta strida](#) (april 2022)

[Mot den ryska imperialismen](#) (Uttalande av Ryska socialistiska rörelsen och ukrainska Sotsialny Ruch, april 2022)